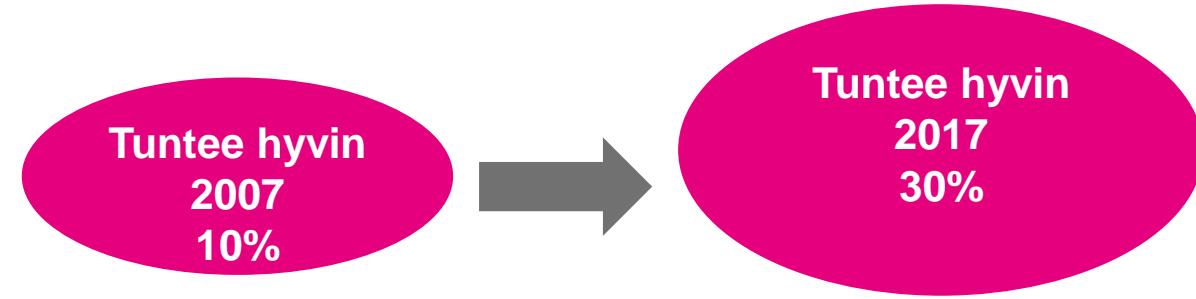

Osuustoimintatutkimus 2017 KOKO VÄESTÖ

Yhteenveto

Yhteenveto – tunnettuus ja suhtautuminen

- Osuustoiminnan **tunnettuus** on kasvanut reippaasti 10 vuodessa
- Osuustoimintaa erittäin huonosti tai ei lainkaan tuntee nyt joka neljäs, vielä 10 vuotta sitten näin sanoi puolet väestöstä.
- Osuustoiminnan tunnettuus kasvaa iän ja koulutuksen mukana.
- Entistä useampi tietää myös että osuuskunnissa jokaisella jäsenellä on yksi ääni (50%→57%)
- Osuustoimintaa edes vähän tuntevat ovat pääasiassa **saaneet tietoa** koulutuksen kautta (joka kolmas), mediasta (vajaa kolmannes) ja yrityksiltä/osuuskunnilta (joka neljäs). Mitä aktiivisempi osuuskunnan jäsen, sitä monipuolisemmin on tietoa saanut.
- **Tunnettuuden kasvu on johtanut myös siihen, että osuustoimintaan suhtaudutaan positiivisemmin kuin 10 vuotta sitten.** Myönteisesti osuustoimintaan suhtautuu 60 % (2007:47%) väestöstä, kielteisesti vain 3 prosenttia.
- Suhtautuminen muuttuu positiivisemmaksi sen mukaan, mitä vanhempi ja aktiivisempi jäsen on.
- **Myönteisimmin osuustoimintaa kohtaan suhtaudutaan pääkaupunkiseudulla.** Vielä kymmenen vuotta sitten Etelä-Suomessa oltiin lääneistä kriittisintä.
- Joka neljäs on sitä mieltä että osuustoiminnallisen yritystoiminnan taustalla olevat periaatteet eroavat muusta yritystoiminnasta, määrä on sama kuin 10 vuotta sitten. Ihmisten joiden mielestä **eroa ei ole määrä on kuitenkin kasvanut huomattavasti** (7%→29%).
- Yleisimmin maininnat siitä miten osuustoiminta eroaa muusta yritystoiminnasta liittyivät siihen ettei pyritä voiton maksimointiin tai että osakkaat ovat samanarvoisia (jäsen/ääni –periaate).

Suhtautuminen osuustoimintaan 2007 - LÄÄNI	ka.
Etelä-Suomi	3,51
Länsi-Suomi	3,56
Itä-Suomi	3,53
Oulu / Lappi	3,61

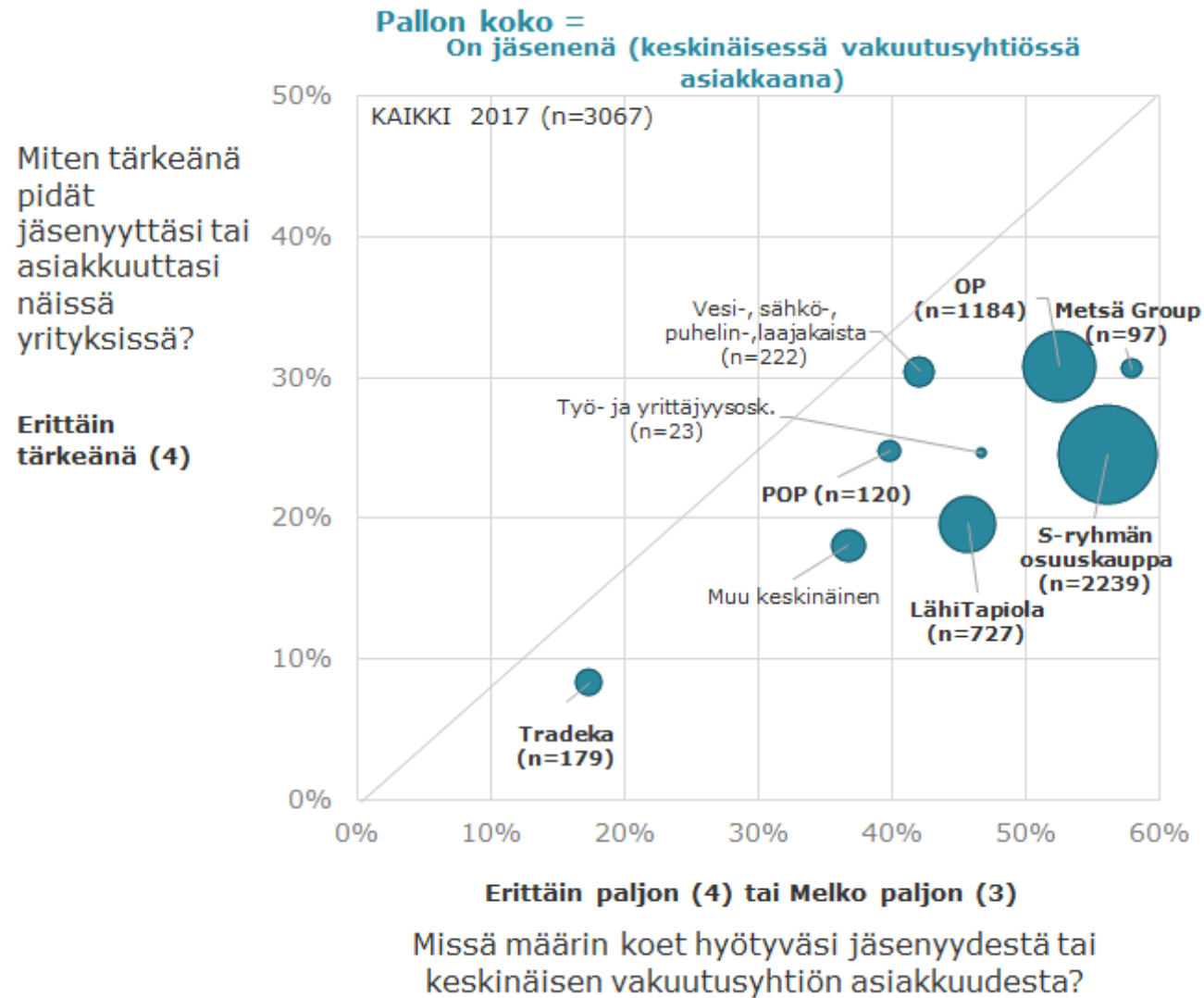
Yhteenveto – Osuustoiminnallinen yritysmuoto ja yrittäjäyys

- Valtaosa tunnistaa S-ryhmän (77%) ja OP Ryhmän (54%) osuustoiminnallisiksi yrityksiksi
 - Joka neljäs myös Valion ja LähiTapiolan mutta harva (alle 5%) HKScanin, Atrian tai Arlan.
 - Osuustoimintayritysten tunnistaminen paranee koulutuksen ja jäsenaktiivisuuden kasvaessa.
- Osuustoiminnallisiin yrityksiin suomalaisten mielestä parhaiten sopivat ominaisuudet “Suomalainen omistus”, “Paikallisuus” ja “Etujen tuottaminen asiakkaille”. Osakeyhtiöihin “Kansainvälisyys”, “Voiton maksimointi” ja “Hyvät sijoitusmahdollisuudet”
 - Iällä, koulutuksella ja jäsenaktiivisuudella on suuri merkitys mielipiteeseen.
- Noin joka viides suomalainen on kiinnostunut yrityksen perustamisesta - yhdessä jonkun muun kanssa yhtä usein kuin yksin.
 - Nuorempia kiinnostaa yrityksen perustaminen yhdessä jonkun muun kanssa muita useammin.
 - Yritysmuodoista Toiminimi on suosituin jos perustaisi yrityksen (51%). Osakeyhtiön perustaminen kiinnostaa joka kolmatta ja osuuskunnan joka kymmenettä.
 - Osuuskunnan perustaminen kiinnostaa erityisesti koska se vähentää yrittämisen riskejä, siinä on pienemmän pääomantarve ja myös yhdessä tekemisen ansiosta.
- Osuuskuntayrittämistä pidetään ennen kaikkea liiketoimintana ja yhdessä yrittäminen sopii nykyaikaan. Valtaosa myös ajattelee, että osuuskunnat madaltavat kynnyistä yritystoimintaan
 - Nuoret miehet ovat hieman muita kriittisempiä osuuskuntayrittämiseen liittyvien väittämien suhteen.

Yhteenveto – Jäsenyys

- 90 % suomalaisista on jonkin osuustoimintayrityksen jäsen – vuonna 2007 84%.
 - Jäsentalouksia (kotitalouksia joissa joku perheenjäsen on jäsenenä osuustoimintayrityksessä) on arviolta 94%
 - 5% väestöstä ei ole minkään osuustoimintayrityksen jäsen eikä myöskään harkitse liittymistä.
 - Kiinnostus osuustoimintayrityksen jäseneksi liittymiseen on suurinta pankeilla ja vakuutusyhtiöillä – joka kymmenes voisi ajatella liittymistä. Myös infraosuuskuntiin liittymiseen (vesi-sähkö-laajakaista) kiinnostusta on kymmenellä prosentilla.
 - Suomalaiset ovat jäsenenä keskimäärin 1,7 osuustoimintayrityksessä (viljelijät 3,7:ssä)
 - Osuustoimintayritysten jäseniä on eniten Uudellamaalla (1,9 milj.), jäsenyyksiä per henkilö eniten Kanta-Hämeessä (2,0).
- Yli puolet Metsä Groupin, osuuskaupan ja osuuspankin jäsenistä kokevat **hyötyvänsä jäsenyydestään** vähintäänkin melko paljon
 - Noin joka kymmenes osuuskunnan jäsen kokee ettei juurikaan hyödy jäsenyydestä
- Osuustoimintayrityksen jäsenyys koetaan nyt useammin hyödylliseksi kuin 10 vuotta aiemmin
- Jäsenyydestä saadut hyödyt koetaan pääosin pysyneen ennallaan tai kasvaneen. Vuonna 2007 hyötyjen koettiin kasvaneen selvästi useammin
- **Jäsentärkeys** – OP:n ja Metsä Groupin jäsenet pitävät jäsenyyttään kaikista tärkeimpinä
 - Hyvin harva osuuskunnan jäsen kokee ettei jäsenyys ole ollenkaan tärkeää (4-5%) – noin joka viides ei pidä jäsenyyttä kovin tärkeänä ja lähes neljä viidestä pitää jäsenyyttä tärkeänä

Yhteenvedo – Jäsenyyden tärkeys ja hyöty

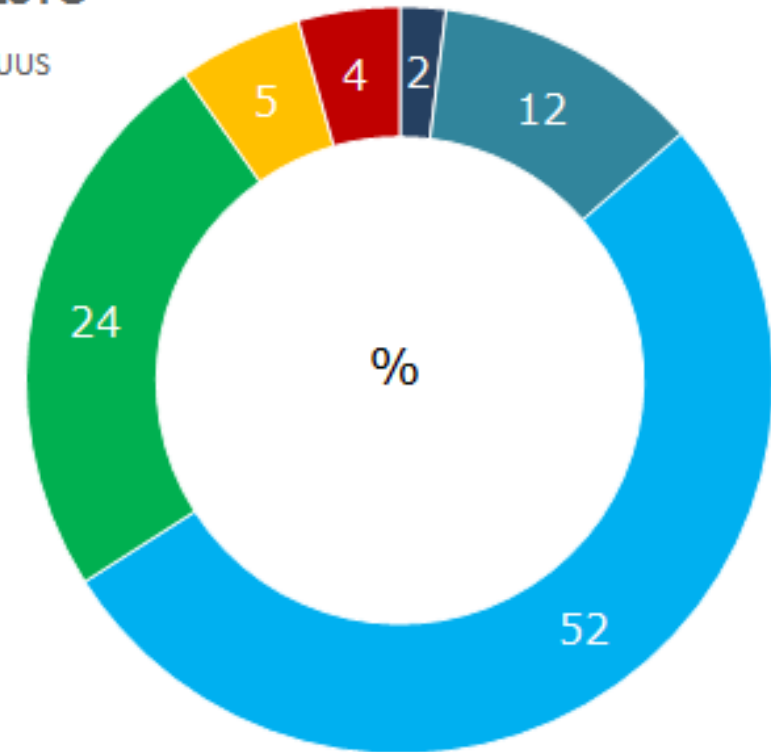

Yhteenveto - Jäsenaktiivisuus

- 95% väestöstä on osuustoimintayritysten palveluiden piirissä
 - 66 % väestöstä on aktiivijäseniä
 - - puolet käyttävät pääasiassa jonkin osuustoimintayrityksen palvelua, joka kahdeksas on töissä osuuskunnassa tai on osallistunut jollain tavalla osuuskuntavaaleihin ja pari prosenttia toimii tai on toiminut osuuskunnan hallinnossa, kuten edustajistossa.
- Aktiivijäsenille on tärkeää että osuustoimintayritykset noudattavat osuustoiminnalle ominaisia periaatteita – palvelujen ulkopuolella oleville se ei ole niin tärkeää.

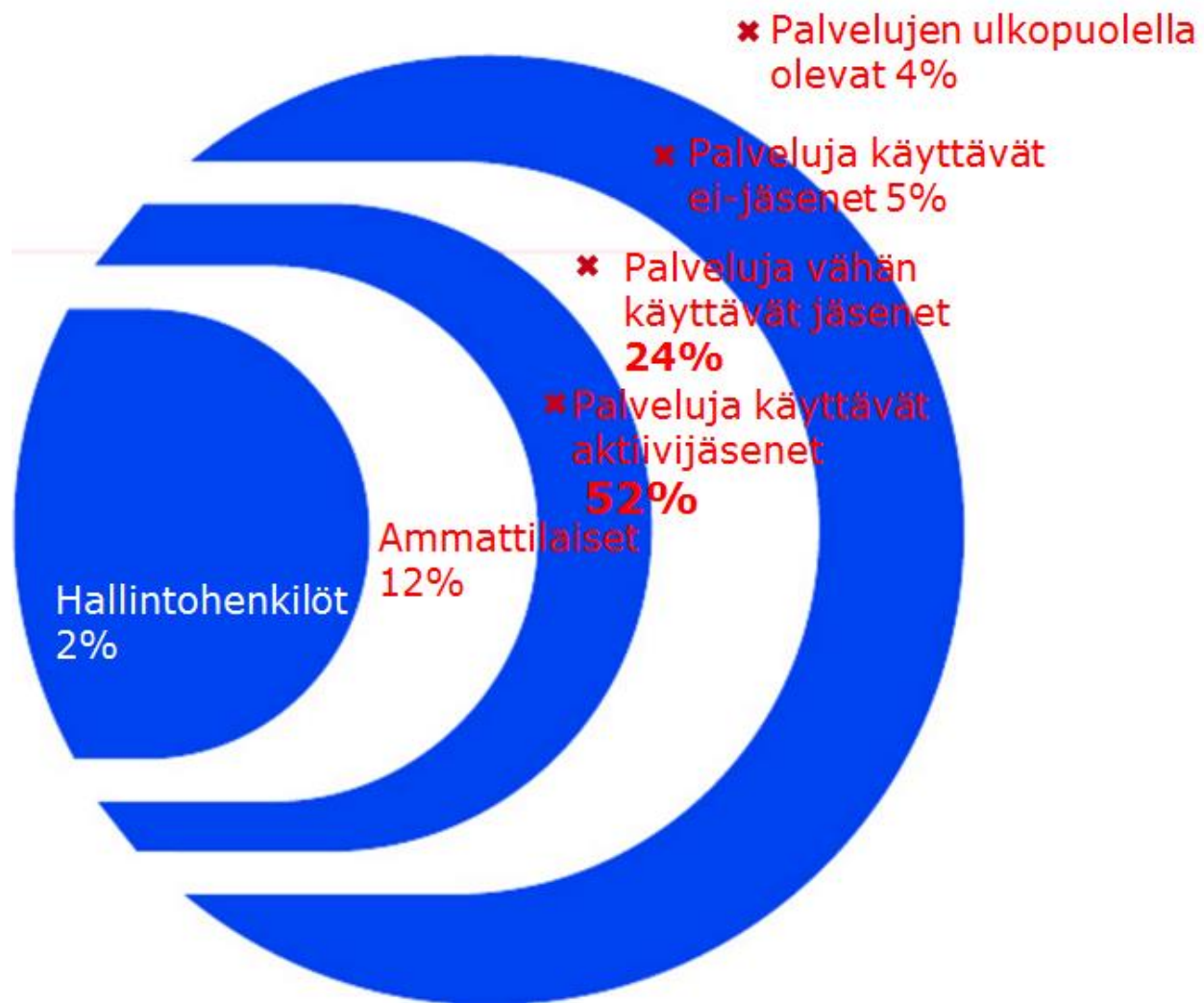
KOKO VÄESTÖ

JÄSENAKTIIVISUUS

- Hallintohenkilöt
- Työntekijä/ osuuskuntakokous/ osallistunut vaaleihin
- Palveluja käyttävät aktiivijäsenet
- Palveluja käyttävät jäsenet
- Palveluja käyttävät ei-jäsenet
- Palvelujen ulkopuolella olevat

Jäsenaktiivisuus – koko väestö

Yhteenveto – jäsenyyden perusteet

- Keskeisin peruste osuustoimintayrityksen jäsenyyteen keskimäärin ovat: kilpailukykyiset hinnat ja osuuskunnan maksamat bonukset ja muut palautukset.
- Seuraavaksi keskeisimmät, selvästi kolmen tärkeimmän perusteen jälkeen ovat osuuskunnan toimipaikkojen sopiva sijainti, tuottaja- / jäsenpalvelut sekä se että osuuskunta turvaa tuotteiden/palveluiden saantia paikkakunnalla.
- Keskeisimmät perusteet vaihtelivat jonkin verran osuuskunnittain:

Yrityksen jäsenyyden perusteet %	S-ryhmän osuiskauppa (n=2239)	Tradeka (n=179)	OP Ryhmän osuuspankki (n=1184)	POP Pankki -ryhmän paikallisosuuspankki (n=120)	Metsä Group (Metsäliitto) (n=97)	LähiTapiola (n=727)	Muu keskinäinen vakuutusyhtiö (n=263)	Vesi-/sähkö-/puhelin-/laajakaistaosuusk (n=222)	Työ- ja yrittäjyysosuuskunta
Kilpailukykyiset hinnat	58	13	30	33	25	57	55	28	10
Tuottaja- / jäsenpalvelut	19	13	20	15	27	10	7	13	34
Osuuskunta tarjoaa minulle mahdollisuuden vaikuttaa asioihin	3	2	4	7	9	1	1	4	35
Osuuskunnan jäsenenä voin vaikuttaa alueeni ja elinympäristöni asioihin	3	2	3	5	3	2	0	7	14
Tunnen, että osuuskunta on MINUN osuuskuntani	7	3	10	10	14	3	5	6	28
Osuuskunnan tuotteet / palvelut ovat parempia kuin muiden	8	0	16	13	8	10	10	6	8
Osuuskunnan toimipaikkojen sijainti on minulle sopiva	37	6	28	14	13	21	6	16	13
Osuuskunnan maksamat bonukset, osuuspääoman korko ja ylijäämän palautus	50	9	27	6	36	12	4	5	3
Tunnen, että osuuskunta on MEIDÄN (paikallisyhteisön) oma yrityksemme	4	3	7	7	5	2	3	9	29
Osuuskunta turvaa tuotteiden/palveluiden saantia paikkakunnallani	10	3	13	11	14	7	5	20	13
Osuustoiminta-aate (tasa-arvoisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisöllisyys jne.)	7	9	7	11	5	5	6	1	24
Varma markkinointikanava	2	2	1	2	13	2	1	1	9
Hinnan tarkistukset puukaupassa	1	1	0	1	38	1	1	0	0
Työ ja toimeentulo	3	1	2	2	3	1	2	0	37
Ei mikään näistä	11	55	22	29	14	21	25	28	12

Yhteenveto – Arvot ja periaatteet

- Suurin osa väestöstä pitää tärkeänä että yritykset ja yhteisöt noudattavat osuustoimintayrityksille tunnusomaisia arvoja

Yritysten ja yhteisöjen noudattamat arvot (koko väestö)

Kuinka tärkeää sinulle on, että yritykset ja yhteisöt noudattavat seuraavia arvoja? - VÄHINTÄÄN MELKO TÄRKEÄNÄ PITÄVÄT	Kuinka tärkeää sinulle on, että yritykset ja yhteisöt noudattavat seuraavia arvoja? - EI KOVIN TAI EI LAINKAAN TÄRKEÄNÄ PITÄVÄT	
	JÄSENET	EI-JÄSENET
YHTEISTOIMINTA	79	72
DEMOKRATIA	81	75
TASA-ARVO	78	77
OIKEUDENMUKAISUUS	90	85
SOLIDAARISUUS	82	81
OMAVASTUISUUS	83	78

- Osuustoiminnan periaatteista tärkeimmäksi nousi jäsenien yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet

- Aktiivijäsenille periaatteiden noudattaminen on tärkeämpää ja vielä selvemmin periaatteet ovat tärkeämpiä jäsenille kuin ei jäsenille.

Kuinka tärkeää sinulle on, että osuustoimintayritykset noudattavat seuraavia periaatteita? - VÄHINTÄÄN MELKO TÄRKEÄNÄ PITÄVÄT	JÄSENET	EI-JÄSENET
Jäseneksi voi liittyä vapaasti	77	55
Kaikilla jäsenillä on samat oikeudet ja velvollisuudet	82	60
Kaikki jäsenet voivat asettua ehdolle ja tulla valituiksi hallinnon tehtäviin	70	58
Jäsen hyötyy sitä enemmän mitä enemmän hän käyttää yrityksen palveluita	69	46
Ulkopuoliset tahot eivät voi vaikuttaa yrityksen toimintaan...	77	54
Yritys viestii aktiivisesti olevansa osuustoiminnallinen yritys	59	41
Yritys tarjoaa koulutusta henkilöstölleen ja luottamushenkilöille	72	52
Yritys harjoittaa yhteistyötä muiden osuustoimintayritysten kanssa	54	44
Yritys toimii aktiivisesti edistääkseen hyvinvointia alueellaan	74	59
Yritys on vahvasti yhteiskunta- ja ympäristövastuullinen	75	56

Yhteenveto – Periaatteiden toteutuminen

- Keskimäärin osuuskunnissa koetaan toteutuvan hyvin vapaa liittyminen, jäsenten tasa-arvo ja hyötyminen sitä mukaan kuin käyttää osuuskunnan palveluita.
- Iso osa väestöstä ei osannut sanoa toteutuuko yrityksissä joissa he ovat jäsenenä yhteistyö muiden osuuskuntien kanssa, koulutuksen tarjoaminen sekä se että voiko ulkopuoliset tahot vaikuttaa osuuskunnan toimintaan.

Osuustoiminnan periaatteiden toteutuminen osuuskunnissa keskimäärin	TOTEUTUU TODELLA TAI MELKO HYVIN %	Ei osaa sanoa
Osuuskuntaan voi vapaasti liittyä jäseneksi	74	11
Kaikilla jäsenillä on samat oikeudet ja velvollisuudet	60	18
Kaikki jäsenet voivat asettua ehdolle ja tulla valituiksi hallinnon tehtäviin	45	30
Jäsen hyötyy sitä enemmän mitä enemmän hän käyttää osuuskunnan palveluita	60	13
Ulkopuoliset tahot eivät voi vaikuttaa osuuskunnan toimintaan ajaakseen omia tavoitteitaan	39	35
Osuuskunta viestii aktiivisesti olevansa osuustoiminnallinen yritys	49	18
Osuuskunta tarjoaa koulutusta henkilöstölleen ja luottamushenkilöille	35	46
Osuuskunta harjoittaa aktiivista yhteistyötä muiden osuuskuntien kanssa	25	50
Osuuskunta toimii aktiivisesti edistääkseen hyvinvointia alueellaan	37	28
Osuuskunnalle on leimallista yhteiskunta- ja ympäristövastuu	35	31

2

Tutkimuksen toteutus

Osuustoimintatutkimuksen toteutus – koko väestö

Tutkimus toteutettiin kesäkuussa 2017 ja tarkoituksena oli selvittää mm. suomalaisten suhtautumista osuustoimintaa kohtaan, mikä on muuttunut 10 vuodessa, jäsenyyksiä ja jäsenmääriä sekä miten osuustoiminnalliset arvot ja periaatteet puhuttelevat ja miten ne toteutuvat.

Vastaajamäärä	▪ N= 3067
Kohderyhmä	▪ 18-74-vuotiaat väestöä edustavasti (pl. Ahvenanmaa)
Tiedonkeräys	<ul style="list-style-type: none">▪ 2.-12.6.2017▪ Gallup Forum<ul style="list-style-type: none">▪ Kantar TNS Forum on internet-avusteinen vastaajaneeli, joka muodostuu noin 40.000 suomalaisesta jäsenestä, jotka edustavat Suomen 18-74-vuotiasta väestöä. Vastaajat vastaavat tutkimuslomakkeisiin internetin kautta omalla tietokoneella, tabletilla tai älypuhelimella.▪ Tiedonkeräys ja -käsittely toteutetaan SFS-ISO 20252 -standardia noudattaen
Aineiston käsittely	▪ Painotus alueittain, talouden koon, sosioekonomisen aseman sekä iän ja sukupuolen mukaan

Tutkimusaineisto

Tutkimusaineisto	Vast. kpl	Pain.kpl	%	Tutkimusaineisto	Vast. kpl	Pain.kpl	%
Sukupuoli				Asuinkunta (NUTS2+pks)			
Nainen	1617	1529	50	PKS	727	666	22
Mies	1450	1538	50	Uusimaa	214	276	9
Ikä				Etelä-Suomi	658	650	21
alle 24v	147	356	12	Länsi-Suomi	748	763	25
25-34v	233	550	18	Pohjois- ja Itä-Suomi	720	712	23
35-44v	352	443	14	Koulutus			
45-54v	562	541	18	Perus-, kansa- tai keskikoulu	283	259	8
55-64v	699	467	15	Ammatillinen perustutkinto, ammattikoulu	617	644	21
65+v	1074	710	23	Ylioppilas	283	404	13
Talouden koko				Opistoasteen ammatillinen tutkinto	655	529	17
1	945	987	32	Ylempi opisto-, AMK- tai alempi korkeakoulu	643	687	22
2	1547	1319	43	Yliopistotutkinto tai ylempi	556	504	16
3	265	361	12	Osuuskunnan jäsenyys			
4 tai enemmän	310	401	13	On jossain jäsen	2702	2585	84
Talouden bruttovuositulot				Ei ole jäsen	248	312	10
Alle 20000 €	383	468	15	Ei osaa sanoa	115	167	5
20 - 35000 €	540	544	18	Osuuskunnan jäsenyyksien määrä			
35 - 50000 €	572	521	17	1 jäsenyys	859	912	30
50 - 85000 €	703	644	21	2 jäsenyyttä	1131	1067	35
Yli 85000 €	348	331	11	3 jäsenyyttä	520	445	15
KAIKKI	3067	3067	100	4+ jäsenyyttä	192	161	5